

Statistika**Policijska pooblastila****Uporaba prisilnih sredstev in napadi na policiste v letu 2000**

V letu 2000 uporaba prisilnih sredstev in napadi na policiste številčno niso bistveno odstopali od leta 1999, uporaba prisilnih sredstev se je povečala za 4,8 %, število napadov na policiste pa se je zmanjšalo za 11,1 %.

Iz podatkov je razvidno, da policisti za obvladovanje kršiteljev večinoma (tako kot v prejšnjih letih) uporabljajo najmilejša prisilna sredstva - za vklepanje in vezanje ter fizično silo in plinski razpršilec, "hujša" prisilna sredstva - palico, službenega psa - pa manj.

Uporaba prisilnih sredstev

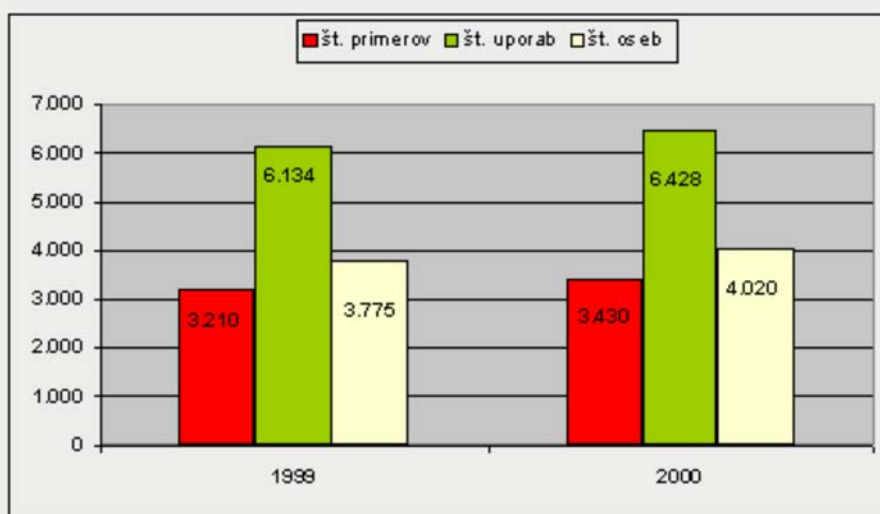
V letu 2000 so morali policisti pri opravljanju nalog velikokrat uporabiti tudi prisilna sredstva. Predstojniki so vse uporabe sproti ocenjevali, tako je bilo skupno 6.428 uporab.

V letu 2000 je bilo v javnosti manj negativnih odmevov na uporabo prisilnih sredstev kot leta prej. Izstopala je uporaba strelnega orožja pri kateri je ena oseba (osumljenec umora) umrla.

Ugotovljeno je tudi, da policisti večinoma uporabljajo najmilejša prisilna sredstva, uporaba palice se je zmanjšala v primerjavi z letom 1999, uporaba plinskega razpršilca in službenega psa pa povečala. Z enega na tri primere se je povečala tudi uporaba strelnega orožja.

Obseg in vrsta uporabljenih prisilnih sredstev

V letu 2000 so policisti in kriminalisti v 3.430 (3.210) primerih uporabili 6.428 (6.134) različnih prisilnih sredstev zoper 4.020 (3.775) oseb.

Uporaba prisilnih sredstev v letih 1999-2000

V letu 2000 je bilo za 6,8 % več primerov uporabe prisilnih sredstev kot v letu 1999. Število uporabljenih prisilnih sredstev se je povečalo za 4,8 %, število oseb, zoper katere so bila uporabljena, pa za 6,5 %.

Uporaba prisilnih sredstev v letu 2000 po policijskih enotah

	Št. primerov	Št. uporab PS	Št. oseb
Koper	86	240	116
Krško	138	227	154
Kranj	195	367	223
Postojna	72	111	91
Celje	291	517	318
Novo mesto	117	195	132
Ljubljana	1.619	2.955	1.914
Nova Gorica	107	191	123
Murska Sobota	244	489	291

Slovenj Gradec	97	168	106
Maribor	442	918	520
GPU	22	50	33
Skupaj	3.430	6.428	4.020

Uporaba posameznih vrst prisilnih sredstev v letu 2000 po policijskih enotah

Policijska enota	FS	SV	PAL	PR	PS	SP	PUV	SO	OS	Skupaj
PU Ljubljana	1.252	1.599	33	55	0	13	0	0	3	2.955
PU Maribor	472	378	8	34	1	23	0	1	1	918
PU Celje	249	263	0	2	0	2	1	0	0	517
PU Mur. Sobota	226	246	1	16	0	0	0	0	0	489
PU Kranj	170	166	12	11	0	7	0	0	1	367
PU Koper	126	101	0	2	0	11	0	0	0	240
PU Slovenj Gradec	85	74	1	5	0	3	0	0	0	168
PU Krško	102	123	0	1	0	0	1	0	0	227
PU Novo mesto	65	117	2	5	0	5	1	0	0	195
PU Nova Gorica	87	88	1	1	0	13	0	0	1	191
PU Postojna	38	67	0	6	0	-	0	0	0	111
GPU	22	22	0	2	0	2	0	2	0	50
Skupaj	2.894	3.244	58	140	1	79	3	3	6	6.428

LEGENDA: FS - fizična sila, SV - sredstva za vklepanje, PAL - palica, PS - plinska sredstva, PR - plinski razpršilec SP - službeni pes, PUV- prisilno ustavljanje vozil, SO - strelno orožje, OS-opozorilni strel

Največkrat so bila uporabljena fizična sila - 2.894 (2.662)-krat in sredstva za vklepanje - 3.244 (3.207)-krat, uporaba drugih prisilnih sredstev pa je bila manj številna. Od fizične sile so bili največkrat uporabljeni strokovni prijemi - 1.788-krat, strokovni meti - 940-krat in strokovni udarci - 166-krat. Najhujše prisilno sredstvo - strelno orožje - je bilo uporabljeno v 8 primerih, in sicer 9-krat (6-krat kot opozorilni strel in 3-krat kot dejanska uporaba). V primerjavi z letom prej se je zmanjšala uporaba palice (za 30 uporab), povečala pa uporaba službenega psa (za 44) in plinskega razpršilca (za 15).

Delovna področja

Največkrat so policisti in kriminalisti prisilna sredstva uporabili pri vzpostavljanju JRM, in sicer v 1.375 (1.689) primerih, 505 (654)-krat so posredovali pri zagotavljanju varnosti cestnega prometa, 451 (482)-krat pri raziskovanju kaznivih dejanj, 178 (187)-krat pri spremljanju oseb in pri varovanju državne meje 106 (75)-krat.

Kraj uporabe prisilnih sredstev

Prisilna sredstva so policisti najpogosteje uporabljali:

- na cestah, pločnikih in parkiriščih - 1.637-krat,
- v zasebnih stanovanjih - 571-krat,
- v gostinskih lokalih - 575-krat,
- v službenih prostorih policije - 252-krat,
- v športnih objektih - 85-krat,
- na prireditvenih prostorih - 61-krat.

Napadi na policiste

Med napadi so šteta kazniva dejanja po čl. 302, 303, 304 in 305 kazenskega zakonika.

V letu 2000 je bila vložena 201 kazenska ovadba zaradi napadov na policiste, to je 25 ali za 11,1 % manj kot v letu prej, pri tem pa je bilo oškodovanih 283 policistov.

Policisti so bili največkrat napadeni na cestah, na parkiriščih, v zasebnih stanovanjih ter v gostinskih lokalih.

Sredstva za napad so bila različna. Storitci so za storitev kaznivega dejanja 112-krat uporabili fizično silo (odiranje, udarjanje z roko), nevarne predmete 20-krat, nož 12-krat, strelno orožje 4-krat in vozilo 36-krat.

Največ napadov je bilo pri zagotavljanju prometne varnosti, vzpostavljanju javnega reda in miru in raziskovanju kaznivih dejanj oz. prijemanju storilcev kaznivih dejanj.

Napade so policisti največkrat odvrčali s fizično silo (strokovni prijemi, udarci, meti), in sicer s podiranjem napadalcev

in vklepanjem na tleh.

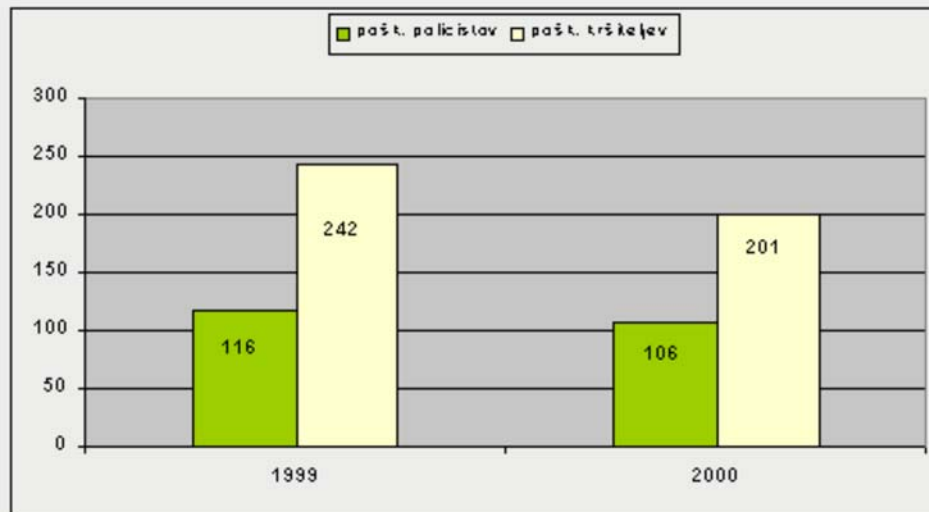
Največ napadalcev je bilo starih od 18 do 24 let.

Posledice uporabe prisilnih sredstev in napadov

Poškodbe zaradi uporabe prisilnih sredstev in napadov

V letu 2000 je bilo zaradi uporabe prisilnih sredstev in napadov na policiste poškodovanih 307 (358) oseb ali za 16,6 % manj kot leta 1999. Poškodovan je bil 201 (242) državljan in 106 (116) policistov.

Gibanje števila poškodb policistov in kršiteljev v letih 1999-2000

Vrste poškodb pri uporabi prisilnih sredstev v letu 2000

Vrsta	Sled pošk.	Lahka tel. pošk.	Huda tel. pošk.	Smrt	Skupaj
Policisti	26 (54)	77 (59)	3 (3)	0 (0)	106 (116)
Kršitelji	75 (163)	123 (72)	2 (6)	1 (1)	201 (242)
Skupaj	101 (217)	200 (131)	5 (9)	1 (1)	307 (358)

Pritožbe

Vseh pritožb je bilo v obravnavanem obdobju 1.552, od katerih je bilo 1.497 rešenih. Med rešenimi je bila 201 ali 13,4 % utemeljenih. Zaradi uporabe prisilnih sredstev pa je bilo 222 (176) pritožb. V primerjavi z letom 1999 jih je bilo 46 ali za 26,1 % več. Utemeljenih pritožb je bilo 13 ali 5,9 % (5,1%), to pomeni, da se je delež utemeljenosti pritožb povečal za 0,8 %. Največ pritožb je bilo zaradi uporabe fizične sile, sredstev za vklepanje in plinskega razpršilca.

Pritožbe na uporabo prisilnih sredstev v letu 2000

Vrsta PS	Utemeljene	Neutemeljene	Skupaj
Fizična sila	7	108	115
Sredstva za vklepanje	2	83	85
Palica	3	44	7
Plinski razpršilec	0	14	14
Službeni pes	0	0	0
Strelno orožje	1	0	1
Skupaj	13	209	222

Grožnje

V letu 2000 so bile izrečene grožnje 149 policistom, od tega 141 ali 94,6 % uniformiranim. Groženj zaradi uporabe prisilnih sredstev je bilo 11, in sicer 7 zaradi uporabe sredstev za vezanje in vklepanje in 4 zaradi uporabe fizične sile.

Sektor za organizacijo in razvoj uniformirane policije

